

Inbjudan till konferensen

Människor i vikingatidens Mittnorden

(Detalj ur Överhogdalsbonaden)

Mittnordiska Arkeologidagar Jamtli, Östersund 7-9 oktober 2010

De Mittnordiska Arkeologidagarna 2010 äger rum i Jämtland, på Jamtli i Östersund. Under tre dagar samlas konferensdeltagare från Norge, Sverige och Finland för att ta del av aktuell arkeologisk forskning inom Mittnorden. Till de Mittnordiska Arkeologidagarna kommer forskare och studerande från universiteten, grävande och inventerande arkeologer, tjänstemän från museer och läns- eller fylkesförvaltningar, amatörarkeologer och andra historieintresserade.

Årets tema är *"Människor i ett mångfacetterat Mittnorden åren 700-1200. Sambälle i förändring – vikingatid, internationalisering, religionsskifte och riksbildning"*. Under två dagar framträder nordiska forskare och belyser vikingatidens Mittnorden ur sin synvinkel. Föredragen sträcker sig geografiskt från Nord- och Sör-Tröndelag i väster, via Jämtlands och Västernorrlands län i Sverige, över Österbotten och till Mellersta Finlands sjödistrikt i öster. Konferensen äger rum på Jamtli, som är länsmuseum för Jämtlands län.

En exkursion görs på fornminnesrika Frösön med omgivningar. Första kvällen visas de internationellt välkända Överhogdalsbonaderna och andra utställningar med tema vikingatid. Andra kvällen dukas till middag i den vikingainspirerade Sankt Olovs Gillesal i Restaurang Hov. Arkeologidagarna är ett tillfälle för nya kunskaper, erfarenhetsutbyte och trevligt umgänge.

Språk: Konferensens språk är svenska, norska och engelska

Arrangör : Jamtli med stöd av Mittnordenkommittén, Länsstyrelsen i Jämtlands län samt Länskulturen i Jämtlands län.

Referensgrupp: Representanter för universitet, länsstyrelser, fylken och museer i Nord- och Sör-Tröndelag, Jämtlands och Västernorrlands län, Österbotten och Mellersta Finland.

PROGRAM

Torsdag 7 oktober.

- 13.30-14.00 Registrering, Hov, Jamtli
14.00-17.00 Inledning. Föredrag, diskussioner och eftermiddagskaffe.

(Tid för incheckning på hotell)

- 18.00-19.15 Middagsbuffé i Jamtli Kafé
19.15-21.30 Visning av Jamtlis vikingatida klenoder Överhogdalsbonaderna.
Andra utställningar på tema vikingatid.
Posterutställning. Mingel i Jamtli Kafé.

Fredag 8 oktober

- 8.15-12.00 Föredrag och förmiddagskaffe.
12.00-16.30 Exkursion i buss till Frösön med runsten, medeltidskyrka, vikingatida offerplats, gravfält, järnåldersgård och medeltida kapellplats.
Lunch på Frösön.
19.00-21.30 Middag i S:t Olofs Gillesal, Restaurang Hov, Jamtli

Lördag 9 oktober

- 8.30-12.45 Föredrag och diskussioner. Kaffepaus. Avslutning.
12.45 Lunch

Lördag eftermiddag guidad visning på Jamtlis friluftsmuseum, för dem som önskar.

Posters är välkomna: Tag gärna med en egen poster om aktuella arbeten! Kontakta konferensledningen för närmare detaljer: ove.hemmendorff@jamtli.com

2010 – ett jubileumsår med vikingatema på Jamtli

Jamtli firar att det är 100 år sedan de nästan tusen år gamla Överhogdalsbonaderna hittades. Bildvävarna är kronjuvelen i Jamtlis samlingar. I tillfälliga utställningen *"Textila skatter"* visas en exklusiv samling inlånade och samtida nordiska textilier (till exempel Skogbonaden från Hälsingland i Sverige och ett litet stycke textil från norska Osebergsskeppet). Utställningen *"Vikingarnas vida värld"* berättar om vikingatidens Norden. *"Skerud"* är en konstinstallation på bonadernas tema. I *"Vår tids Överhogdalsbonad"* visas hur länets invånare i dag har sammanfört sina broderade tankar i en modern bonad, som är en hälsning till framtiden. Allt detta finns att se under Mittnordiska Arkeologidagarna 7-9 oktober.

Föredrag

Internationalisering och riksbildning

- **Mellannorrland under yngre järnålder. Ekonomiska, sociala och religiösa förändringar och sammanhang.** Per Ramqvist, Umeå universitet.
- **Egge i Nord-Trøndelag – ett hövdingsete med fjerne forbindelser.**
Renate Martinussen, NTNU, Vitenskapsmuseet, Trondheim.
- **Fångstmarksfynd och riksbildning i skiftet mellan järnålder och medeltid i Mellersta Finland .** Miikka Kumpulainen, Centrala Finlands museum. (På engelska)

Ett mångfacetterat Mittnorden

- **Levänuhta – österbottnisk våtmark med begravningar från yngre järnåldern.**
Anna Wessman, Helsingfors Universitet.
- **Yngre järnåldern längs Ångermanälvens ådal enligt de senare årens arkeologiska undersökningar.** Ola George, läns museet Västernorrland.
- **Fotingen – en nyupptäckt begravningsplats och offerplats (?) i jämtländsk fångstmark.** Amanda Jönsson, Jamtli, Östersund.
- **De begravdes sittande – ett unikt gravfält i Sandvika vid Nord-Trøndelags kust.**
Marte Mokkelbost, NTNU, Vitenskapsmuseet, Trondheim.
- **South Savo region in the late iron age - wilderness outside St. Michels?**
Martti Koponen, Nyslotts landskapsmuseum, Savonlinna.
- **The long road – Merovingian Period social elite of Ostrobothnia, viewed as result of a long-term social evolution.** Jari-Matti Kuusela, Uleåborgs universitet.

Samhälle i förändring

- **Vegetasjionsendringer som følge av jernvinne og seterbruk i Trøndelags høyereliggende utmark i jern- og middelalder.** Thyra Solem, NTNU, Trondheim.
- **Vegetationsförändringar i Härjedalens och Jämtlands skogs- och fjällregioner under vikingatid och tidig medeltid.** J-E Wallin, Pollenlaboratoriet i Umeå.

Religionsskifte

- **Kristningen av Trøndelag – ikke utan motstand?**
Sæbjørg Nordeide Walaker, Senter for Middelalderstudier, Universitetet i Bergen.
- **De gåtfulla Överhagdalsbonaderna – bildvävar från tiden för Härjedalens kristnande.** Ulla Oscarsson, Östersund. (Ingår i kvällsaktivitet dag 1)

Information

Information om konferensen finns även på Jamtlis hemsida www.jamtli.com
Frågor besvaras av Ove Hemmendorff, tel +46(0)63 150129, ove.hemmendorff@jamtli.com eller
Anders Hansson, tel +46(0)63 150174, anders.hansson@jamtli.com

Övernattning: Deltagarna ordnar boende själva. Hotell och vandrarhem hittas på
www.booking.com/city/se/ostersund . Billigt och närbeläget boende finns på Jamtli vandrarhem
tel +46(0)63 122060, e-post vandrarhemmet@jamtli.com

Anslutningsresor: Konferensens start- och sluttider är anpassade till tåg Trondheim-Östersund
och tåg Härnösand/Sundsvall-Östersund samt till färja Vasa-Umeå och direktbuss Umeå-
Östersund. Kontrollera själv aktuell tidtabell!

Anmälan till konferensen görs på bifogad blankett som skickas till Ove Hemmendorff, Jamtli,
Box 709, 831 28 Östersund, Sverige, eller mailas till ove.hemmendorff@jamtli.com
Anmälan ska ha inkommit senast 10 september 2010.

Deltagaravgift: Avgift för hela programmet är 800:- Skr (Alternativ A). I avgiften ingår
konferenshandlingar, exkursion samt de måltider som är upptagna i programmet (2 middagar, 2
luncher samt kaffe). Ett billigare Alternativ B kostar 550 :- Skr och omfattar allt utom middag dag
2. Anmälan görs på bifogad blankett.

Inbetalning: För att anmälan ska vara giltig ska deltagaravgiften inbetalas senast 20 september.
Inbetalning görs till Jamtlis bankgiro nr 159-0306 eller plusgiro 38952-8.
Kom ihåg att på inbetalningstalongen skriva "Konferensavgift Mittnordiska Arkeologidagar"
samt namn på person (-er) som inbetalningen gäller!

Inbetalningar i Norge och Finland : Använd Swedbank AB, Box 358, 831 25 Östersund
IBAN: SE 068 0000 81471 993 526 3864 och SWIFTCODE; SWEDSESS.
Deltagaravgift enligt alternativ A (800 Skr) blir 650 Nkr eller 82 Euro per person.
Deltagaravgift enligt alternativ B (550 Skr) blir 447 Nkr eller 56 Euro per person.

Dokumentation: Jamtli avser att sammanställa konferensens föredrag i en publikation som
utkommer 2011. (Boken ingår inte i deltagaravgiften.) Använd anmälningsblanketten för att göra
en intresseanmälan!

Hjärtligt välkommen till tre intressanta dagar i Östersund!

Ove Hemmendorff
1:e antikvarie
Jamtli

Anders Hansson
1:e antikvarie
Jamtli